

ΟΔΗΓΙΑ 2000/13/ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
της 20ής Μαρτίου 2000
για προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με την επισήμανση, την παρουσίαση και τη
διαφήμιση των τροφίμων

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 95,

την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁽¹⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 251 της συνθήκης⁽²⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η οδηγία 79/112/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1978, περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με την επισήμανση και την παρουσίαση των τροφίμων που προορίζονται για τον τελικό καταναλωτή καθώς επίσης και τη διαφήμισή τους⁽³⁾, έχει επαινημένα τροποποιηθεί κατά τρόπο ουσιαστικό⁽⁴⁾. Είναι, ως εκ τούτου, σκόπιμη, για λόγους σαφήνειας και εξορθολογισμού, η κωδικοποίηση της εν λόγω οδηγίας.
- (2) Οι διαφορές μεταξύ των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την επισήμανση των τροφίμων είναι δυνατόν να εμποδίσουν την ελεύθερη κυκλοφορία των προϊόντων αυτών και ενδέχεται να δημιουργήσουν άνισους όρους ανταγωνισμού.
- (3) Η προσέγγιση των ανωτέρω νομοθεσιών είναι συνεπώς αναγκαία προκειμένου να ενισχυθεί η λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.
- (4) Αντικείμενο της παρούσας οδηγίας πρέπει να είναι η θέσπιση των κοινοτικών κανόνων, γενικού και οριζοντίου χαρακτήρα που θα εφαρμόζονται στο σύνολο των τροφίμων που διατίθενται στο εμπόριο.
- (5) Τουναντίον οι κανόνες ειδικού και καθέτου χαρακτήρα που θα αφορούν μόνο μερικά καθορισμένα τρόφιμα, πρέπει να θεσπισθούν στο πλαίσιο των διατάξεων που διέπουν τα προϊόντα αυτά.
- (6) Κάθε ρύθμιση σχετική με την επισήμανση των τροφίμων πρέπει να βασίζεται, πριν απ' όλα, στην αρχή της πληροφόρησης και της προστασίας των καταναλωτών.
- (7) Η αρχή αυτή συνεπάγεται ότι τα κράτη μέλη μπορούν να επιβάλλουν, τηρώντας τους κανόνες της συνθήκης, γλωσσικές απαιτήσεις.

- (8) Μια λεπτομερής επισήμανση που αφορά την ακριβή φύση και τα χαρακτηριστικά των προϊόντων, η οποία επιτρέπει στον καταναλωτή να επιλέγει με πλήρη επίγνωση, είναι το καταλληλότερο μέσο, δεδομένου ότι δημιουργεί τα λιγότερα εμπόδια στην ελευθερία των συναλλαγών.
- (9) Είναι ως εκ τούτου αναγκαίο να συνταχθεί ο κατάλογος των ενδείξεων που πρέπει να φέρονται κατ' αρχή στην επισήμανση όλων των τροφίμων.
- (10) Συνεπώς, ο οριζόντος χαρακτήρας της παρούσας οδηγίας δεν επέτρεψε σε πρώτο στάδιο να περιληφθούν στις υποχρεωτικές ενδείξεις σε πρώτο στάδιο να περιληφθούν στις υποχρεωτικές ενδείξεις όλες όσες οφείλουν να περιλαμβάνονται στον κατάλογο που θα εφαρμόζεται κατ' αρχή στο σύνολο των τροφίμων, αλλά πρέπει σε ένα μεταγενέστερο στάδιο, να εκδοθούν κοινοτικές διατάξεις που να αποσκοπούν στη συμπλήρωση των κανόνων που θα ισχύουν επί του παρόντος.
- (11) Επί πλέον, σε περίπτωση μη υπάρξεως κοινοτικών κανόνων ειδικού χαρακτήρα, τα κράτη μέλη πρέπει να διατηρούν την ευχέρεια να προβλέπουν ορισμένες εθνικές διατάξεις που θα προστίθενται στις γενικές διατάξεις της παρούσης οδηγίας, απαιτείται όμως οι διατάξεις αυτές να υποβάλλονται σε κοινοτική διαδικασία.
- (12) Η ανωτέρω κοινοτική διαδικασία πρέπει όμως να λάβει τη μορφή κοινοτικής αποφάσεως όταν ένα κράτος μέλος επιθυμεί να θεσίσει νέα νομοθεσία.
- (13) Είναι επιπλέον σκόπιμο να προβλεφθεί η δυνατότητα για τον κοινοτικό νομοθέτη, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, να παρεκκλίνει από ορισμένες υποχρεώσεις που έχουν θεσπισθεί γενικά.
- (14) Οι κανόνες σημάνσεως πρέπει επίσης να περιέχουν την απαγόρευση παραπληρώσεως του αγοραστή ή αποδόσεως στα τρόφιμα θεραπευτικών ιδιοτήτων· για να είναι αποτελεσματική η παραπάνω απαγόρευση, πρέπει αυτή να επεκταθεί και στην παρουσίαση και τη διαφήμιση των τροφίμων αυτών.
- (15) Προκειμένου να διευκολυνθούν οι συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών, μπορεί να προβλεφθεί ότι σε ένα στάδιο πριν από την πώληση στον τελικό καταναλωτή στην εξωτερική συσκευασία αναφέρονται μόνο τα ουσιαστικά στοιχεία και ότι ορισμένες υποχρεωτικές ενδείξεις που πρέπει να συνοδεύουν ένα προσυσκευασμένο τρόφιμο αναγράφονται μόνο στα σχετικά εμπορικά έγγραφα.
- (16) Τα κράτη μέλη πρέπει να διατηρήσουν την ευχέρεια, ανάλογα με τις τοπικές συνθήκες και τις πρακτικές περιστάσεις, να καθορίζουν τους τρόπους επισήμανσεως των τροφίμων που πωλούνται χύμα. Ότι πρέπει, εν τούτοις, στην παραπάνω περίπτωση να εξασφαλίζεται η πληροφόρηση του καταναλωτή.

⁽¹⁾ ΕΕ C 258 της 10.9.1999, σ. 12.

⁽²⁾ Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 18ης Ιανουαρίου 2000 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 13ης Μαρτίου 2000.

⁽³⁾ ΕΕ L 33 της 8.2.1979, σ. 1· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 97/4/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 43 της 14.2.1997, σ. 21).

⁽⁴⁾ Βλέπε παράρτημα IV, μέρος Β.

- (17) Προκειμένου να απλοποιηθεί και να επιταχυνθεί η διαδικασία, πρέπει να εξουσιοδοτηθεί η Επιτροπή να προβαίνει στη θέσπιση των μέτρων τεχνικού χαρακτήρα.
- (18) Τα απαιτούμενα μέτρα για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να θεσπιστούν σύμφωνα με την απόφαση 1999/468/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 1999, για τον καθορισμό των όρων άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή⁽¹⁾.
- (19) Η παρούσα οδηγία δεν πρέπει να θίγει τις υποχρεώσεις των κρατών μελών όσον αφορά τις προθεσμίες ενσωμάτωσης των οδηγιών που παρατίθενται στο παράρτημα IV, μέρος Β,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

1. Η παρούσα οδηγία αφορά την επισήμανση των τροφίμων που προορίζονται να παραδοθούν ως έχουν στον τελικό καταναλωτή, καθώς επίσης και ορισμένα ζητήματα σχετικά με την παρουσίαση και τη διαφήμισή τους.
2. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται επίσης και στα τρόφιμα που προορίζονται να παραδοθούν στα εστιατόρια, νοσοκομεία, κυλικεία και άλλες παρόμοιες μονάδες ομαδικής εστίασης, εφεξής καλούμενες «μονάδες ομαδικής εστίασης».
3. Κατά την έννοια της παρούσης οδηγίας νοείται ως:
 - a) «επισήμανση»: οι μνείες, ενδείξεις, εμπορικά ή βιομηχανικά σήματα, εικόνες ή σύμβολα που αναφέρονται σ' ένα τρόφιμο και φέρονται σε κάθε συσκευασία, έγγραφο, πινακίδα, ετικέττα, δακτύλιο ή περιλαίμια που συνοδεύουν ή αναφέρονται στο τρόφιμο αυτό·
 - β) «προσσκευασμένο τρόφιμο»: η μονάδα πωλήσεως που προορίζεται να παρουσιασθεί ως έχει στον τελικό καταναλωτή και στις μονάδες ομαδικής εστίασης και που αποτελείται από ένα τρόφιμο και τη συσκευασία, μέσα στην οποία έχει τροποποιηθεί πριν από την προσφορά του προς πώληση, εφ' όσον η συσκευασία αυτή το καλύπτει ολικά ή μερικά, αλλά κατά τρόπο που να μην είναι δυνατόν να τροποποιηθεί το περιεχόμενο, χωρίς να ανοιχτεί ή ένα τροποποιηθεί η συσκευασία.

Άρθρο 2

1. Η επισήμανση και οι τρόποι σύμφωνα με τους οποίους πραγματοποιείται δεν πρέπει:
 - a) να είναι φύσεως τέτοιας, ώστε να οδηγεί σε πλάνη τον αγοραστή, ιδίως:
 - i) ως προς τα χαρακτηριστικά του τροφίμου και ιδίως τη φύση, την ταυτότητα, τις ιδιότητες, την σύνθεση, την ποσότητα, τη διατηρησιμότητα, την καταγωγή ή προέλευση, τον τρόπο παρασκευής ή λήψεως,
 - ii) με την απόδοση από τρόφιμο αποτελεσμάτων ή ιδιοτήτων που δεν έχει,
 - iii) με τον υπαινιγμό ότι το τρόφιμο έχει ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, ενώ στην πραγματικότητα όλα τα παρόμοια τρόφιμα έχουν αυτά τα ίδια χαρακτηριστικά·

β) με την επιφύλαξη των κοινοτικών διατάξεων σχετικά με τα φυσικά μεταλλικά νερά και με τα τρόφιμα ειδικής διατροφής, να αποδίδει σε τρόφιμο ιδιότητες πρόληψης, αγωγής και θεραπείας οποιασδήποτε ανθρώπινης ασθένειας ή να επικαλείται τις ιδιότητες αυτές.

2. Το Συμβούλιο, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 95 της συνθήκης συντάσσει κατάλογο, επιδεχόμενο περαιτέρω διεύρυνση, στον οποίο περιέχονται αναφορές των οποιών η χρήση, κατά την έννοια της παραγράφου 1, πρέπει να απαγορευθεί ή να περιορισθεί.

3. Οι απαγορεύσεις ή οι περιορισμοί που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2 εφαρμόζονται επίσης:

- a) στην παρουσίαση των τροφίμων και ιδίως στο σχήμα ή στην όψη που δίνεται σ' αυτά ή στη συσκευασία τους, στο υλικό συσκευασίας που χρησιμοποιήθηκε, στον τρόπο που είναι τροποποιημένα καθώς επίσης και στο χώρο εκθέσεώς τους,
- β) στη διαφήμιση.

Άρθρο 3

1. Η επισήμανση των τροφίμων περιλαμβάνει, σύμφωνα με τους όρους και υπό την επιφύλαξη των παρεκλίσεων που προβλέπονται στα άρθρα 4 έως 17, τις ακόλουθες υποχρεωτικές ενδείξεις:

1. την ονομασία πωλήσεως·
2. τον κατάλογο των συστατικών·
3. την ποσότητα ορισμένων συστατικών ή κατηγοριών συστατικών σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7·
4. την καθαρή ποσότητα, για τα προσσκευασμένα τρόφιμα·
5. την ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας ή στην περίπτωση των τροφίμων που είναι μικροβιολογικώς εξαιρετικά αλλοιώσιμα, την τελική ημερομηνία ανάλωσης·
6. τις ιδιαίτερες συνθήκες διατήρησης και χρήσεως·
7. το όνομα ή την εμπορική επωνυμία και τη διεύθυνση του κατασκευαστή ή του συσκευαστή ενός πωλητή εγκατεστημένου στο εσωτερικό της Κοινότητας.

Εν τούτοις, τα κράτη μέλη μπορούν, για το βούτυρο που παράγεται στην επικράτειά τους να μην απαιτούν παρά μόνον την ένδειξη του κατασκευαστή, του συσκευαστή ή του πωλητή.

Υπό την επιφύλαξη της πληροφόρησης που προβλέπεται στο άρθρο 24, τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή και στα άλλα κράτη μέλη κάθε μέτρο που λαμβάνουν δυνάμει του δεύτερου εδαφίου·

8. τον τόπο καταγωγής ή προελεύσεως στις περιπτώσεις που η παράλειψη της ενδείξεως αυτής θα ήταν δυνατόν να δημιουργήσει στον καταναλωτή εσφαλμένη εντύπωση σχετικά με τον πραγματικό τόπο καταγωγής ή προελεύσεως του τροφίμου·
9. οδηγίες χρήσεως στην περίπτωση στην οποία η παράλειψή τους δεν θα επέτρεπε τη σωστή χρήση του προϊόντος·
10. για τα ποσά με περιεκτικότητα σε οινόπνευμα μεγαλύτερη από 1,2 % κατ' όγκο, η αναγραφή του κτηθέντος κατ' όγκο αλκοολικού τίτλου.

(¹) ΕΕ L 184 της 17.7.1999, σ. 23.

2. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 1, τα κράτη μέλη μπορούν να διατηρήσουν για την εθνική τους παραγωγή τις εθνικές διατάξεις που επιβάλλουν την ένδειξη της επιχειρήσεως παρασκευής ή συσκευασίας.

3. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν επηρεάζουν τις ειδικότερες ή γενικότερες διατάξεις σχετικά με τα μέτρα και σταθμό (μετρολογία).

Άρθρο 4

1. Οι κοινοτικές διατάξεις που εφαρμόζονται σε μερικά καθορισμένα τρόφιμα και όχι στα τρόφιμα γενικά, είναι δυνατόν να παρεκκλίνουν, κατ' εξαίρεση και χωρίς να βλάπτεται η πληροφόρηση του αγοραστή, από τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1, σημεία 2 και 5.

2. Οι κοινοτικές διατάξεις που εφαρμόζονται σε μερικά καθορισμένα τρόφιμα και όχι στα τρόφιμα γενικά, μπορούν να προβλέπουν και άλλες υποχρεωτικές ενδείξεις επί πλέον από αυτές που αναγράφονται στο άρθρο 3.

Αν δεν υπάρχουν τέτοιες κοινοτικές διατάξεις, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν τέτοιες ενδείξεις σύμφωνα με την διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 19.

3. Οι κοινοτικές διατάξεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 θεσπίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 20, παράγραφος 2.

Άρθρο 5

1. Η ονομασία πώλησης ενός τροφίμου είναι η ονομασία που προβλέπεται από τις κοινοτικές διατάξεις για το τρόφιμο αυτό.

α) Ελλείψει κοινοτικών διατάξεων, η ονομασία πώλησης είναι η ονομασία που προβλέπεται από τις νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις που ισχύουν στο κράτος μέλος στο οποίο πραγματοποιείται η πώληση στον τελικό καταναλωτή ή στις μονάδες ομαδικής εστίασης.

Ελλείψει αυτών, η ονομασία πώλησης συνίσταται στην καθιερωμένη ονομασία που χρησιμοποιείται στο κράτος μέλος στο οποίο πραγματοποιείται η πώληση στον τελικό καταναλωτή ή στις μονάδες ομαδικής εστίασης ή σε μία περιγραφή του τροφίμου και, εφόσον είναι αναγκαίο, της χρήσης του, διατυπωμένης με επαρκή ακρίβεια ώστε να μπορεί ο αγοραστής να αντιλαμβάνεται την πραγματική φύση του προϊόντος και να το διακρίνει από άλλα με τα οποία θα ήταν δυνατόν να το συγχέει.

β) Επιτρέπεται επίσης να χρησιμοποιείται, στο κράτος μέλος εμπορίας, η ονομασία πώλησης με την οποία ένα προϊόν νομίμως παρασκευάζεται και διατίθενται στο εμπόριο κράτος μέλος παραγωγής.

Ωστόσο, εφόσον η εφαρμογή των άλλων διατάξεων της παρούσας οδηγίας, ιδίως των προβλεπομένων στο άρθρο 3, δεν είναι τέτοιας φύσεως ώστε να επιτρέπει στους καταναλωτές του κράτους μέλους εμπορίας να γνωρίζουν την πραγματική φύση του τροφίμου και να το διακρίνουν από τα τρόφιμα με τα οποία θα μπορούσε να το συγχέει, η ονομασία πώλησης συνοδεύεται από άλλες περιγραφικές πληροφορίες οι οποίες αναγράφονται δίπλα σε αυτήν.

γ) Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, η ονομασία πώλησης του κράτους μέλους παραγωγής δεν χρησιμοποιείται στο κράτος μέλος εμπορίας όταν το τρόφιμο που φέρει αυτή την ονομασία απέχει, ως προς τη σύνθεση ή την παρασκευή του, από το τρόφιμο που είναι γνωστό υπό την ονομασία αυτή, ώστε οι διατάξεις του στοιχείου β) δεν είναι επαρκείς για να εξασφαλίζουν την ορθή ενημέρωση των καταναλωτών στο κράτος μέλος εμπορίας.

2. Η ονομασία πώλησεως δεν είναι δυνατό να αντικατασταθεί με εμπορικό ή βιομηχανικό σήμα ή με εμπορική ονομασία.

3. Η ονομασία πώλησεως περιλαμβάνει ή συνοδεύεται από ένδειξη της φυσικής καταστάσεως του τροφίμου ή της ειδικής επεξεργασίας που έχει υποστεί (παραδείγματος χάριν: σε σκόνη, λιοφιλωμένο, κατεψυγμένο, συμπυκνωμένο, καπνιστό), στην περίπτωση που η παράλειψη της ενδείξεως αυτής θα μπορούσε να προκαλέσει εσφαλμένη εντύπωση στον αγοραστή.

Σε όλα τα τρόφιμα τα οποία έχουν υποστεί επεξεργασία με ιονίζουσα ακτινοβολία πρέπει να αναγράφεται μία από τις εξής ειδοποιήσεις:

— στα ισπανικά:

«irradiado» ή «tratado con radiación ionizante»,

— στα δανικά:

«bestrålet/...» ή «strålekonserveret» ή «behandlet med ioniserende stråling» ή «konserveret med ioniserende stråling»,

— στα γερμανικά:

«bestrahlt» ή «mit ionisierenden Strahlen behandelt»,

— στα ελληνικά:

«επεξεργασμένο με ιονίζουσα ακτινοβολία» ή «ακτινοβολημένο»,

— στα αγγλικά:

«irradiated» ή «treated with ionising radiation»,

— στα γαλλικά:

«traité par rayonnements ionisants» ή «traité par ionisation»,

— στα ιταλικά:

«irradiato» ή «trattato con radiazioni ionizzanti»,

— στα ολλανδικά:

«doorstraald» ή «door bestraling behandeld» ή «met ioniserende stralen behandeld»,

— στα πορτογαλικά:

«irradiado» ή «tratado por irradiação» ή «tratado por radiação ionizante»,

— στα φινλανδικά:

«säteilytetty» ή «käsitelty ionisoivalla säteilyllä»,

— στα σουηδικά:

«bestrålad» ή «behandlad med joniserande strålning».

Άρθρο 6

1. Ο κατάλογος των συστατικών παρατίθεται σύμφωνα με το παρόν άρθρο και τα παραρτήματα I, II και III.

2. Η ένδειξη των συστατικών δεν απαιτείται στην περίπτωση:

α) — νωπών φρούτων και λαχανικών, στα οποία περιλαμβάνονται και οι πατάτες, τα οποία δεν έχουν αποφλοιωθεί, κοπεί ή υποστεί παρόμοια επεξεργασία,

- αεριούχων νερών, των οποίων η ονομασία δηλώνει το χαρακτηριστικό τους αυτό,
 - ξυδιών ζυμώσεως, που προέρχονται αποκλειστικά από ένα μόνο βασικό προϊόν και εφόσον δεν έχει προστεθεί άλλο συστατικό.
- β) — τυριών,
- βουτύρου,
 - γαλάκτων και αφογαλάκτων που έχουν υποστεί ζύμωση, εφ' όσον δεν έχουν προστεθεί άλλα συστατικά εκτός από γαλακτικά προϊόντα, τα ένζυμα και τις καλλιέργειες μικροοργανισμών που είναι αναγκαία για την παρασκευή τους ή το αναγκαίο αλάτι για την παρασκευή τυριών εκτός από τα νωπά ή ανακατεργασμένα.
- γ) προϊόντων που αποτελούνται από ένα μόνο συστατικό,
- υπό τον όρο ότι η ονομασία πώλησης ταυτίζεται με το όνομα του συστατικού,
- ή
- υπό τον όρο ότι η ονομασία πώλησης επιτρέπει τον καθορισμό της φύσης του συστατικού χωρίς να υπάρχει κίνδυνος συγχύσεως.
3. Σχετικά με τα ποτά με περιεκτικότητα σε οινόπνευμα μεγαλύτερη από 1,2 % κατ' όγκο, το Συμβούλιο καθορίζει βάσει προτάσεως της Επιτροπής πριν από την 22α Δεκεμβρίου 1982 τους κανόνες επισημάνσεως των συστατικών.
4. α) Με τον όρο συστατικό νοείται κάθε ουσία, περιλαμβανομένων και των προσθέτων, η οποία χρησιμοποιείται στην παρασκευή ή την ετοιμασία ενός τροφίμου και η οποία εξακολουθεί να υπάρχει στο τελικό προϊόν ενδεχομένως σε τροποποιημένη μορφή.
- β) Όταν ένα συστατικό τροφίμου προέρχεται το ίδιο από περισσότερα συστατικά, τα τελευταία αυτά θεωρούνται συστατικά του τροφίμου αυτού.
- γ) Δεν θεωρούνται εν τούτοις συστατικά:
- i) τα στοιχεία ενός συστατικού που έχουν προσωρινά αφαιρεθεί κατά τη διαδικασία παρασκευής για να προστεθούν και πάλι κατόπιν σε ποσότητα που δεν υπερβαίνει την αρχική περιεκτικότητά·
 - ii) τα πρόσθετα:
 - των οποίων η παρουσία σε ένα τρόφιμο οφείλεται αποκλειστικά στο γεγονός, ότι περιείχοντο σε ένα ή περισσότερα συστατικά του τροφίμου αυτού και υπό την επιφύλαξη ότι δεν εξυπηρετούν πλέον κανένα τεχνολογικό σκοπό στο τελικό προϊόν,
 - που χρησιμοποιούνται ως υποβοηθητικά της τεχνολογίας·
 - iii) ουσίες που χρησιμοποιούνται στις αυστηρά αναγκαίες ποσότητες ως διαλύτες ή φορείς για πρόσθετα και αρωματικές ύλες.
- δ) Σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί να αποφασίζεται, σύμφωνα με την διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 20 παράγραφος 2, αν πληρούνται οι όροι που προβλέπονται στο στοιχείο γ) σημεία ii) και iii).
5. Ο κατάλογος των συστατικών συνίσταται στην παράθεση όλων των συστατικών του τροφίμου, κατά σειρά ελαττούμενης περιεκτικότητας ως προς το βάρος κατά τη στιγμή της χρησιμοποίησής τους στην παρασκευή του τροφίμου. Του καταλόγου

προηγείται κατάλληλη ένδειξη που περιλαμβάνει τη λέξη «συστατικά».

Εν τούτοις:

- το νερό που προστίθεται και τα πτητικά συστατικά αναγράφονται στον κατάλογο με την σειρά βάρους στο τελικό προϊόν. Η ποσότητα του νερού που προστίθεται ως συστατικό σε ένα τρόφιμο προσδιορίζεται, αν αφαιρέσουμε από την ολική ποσότητα του τελικού προϊόντος την ολική ποσότητα των άλλων συστατικών που έχουν χρησιμοποιηθεί. Η ποσότητα αυτή μπορεί να μη λαμβάνεται υπόψη, αν δεν υπερβαίνει κατά βάρος το 5 % του τελικού προϊόντος·
- τα συστατικά που χρησιμοποιούνται σε συμπυκνωμένη ή αφυδατωμένη μορφή και ανασυνιστώνται κατά την παρασκευή είναι δυνατό να αναγράφονται στον κατάλογο με τη σειρά βάρους πριν από τη συμπίκνωση ή την αφυδάτωση·
- στην περίπτωση συμπυκνωμένων ή αφυδατωμένων τροφίμων στα οποία πρέπει να προστεθεί νερό, η αναγραφή των συστατικών μπορεί να γίνει κατά την κατιούσα σειρά περιεκτικότητας στο ανασυνιστάμενο προϊόν, αρκεί ο κατάλογος των συστατικών να συνοδεύεται από μια ένδειξη όπως «συστατικά ανασυσταθέντος προϊόντος» ή «συστατικά προϊόντος ετοιμού για κατανάλωση»·
- στην περίπτωση μιγμάτων φρούτων ή λαχανικών, από τα οποία κανένα δεν υπερτερεί σημαντικά κατά βάρος, τα συστατικά αυτά μπορεί να αναγράφονται με οποιαδήποτε σειρά υπό την επιφύλαξη ότι ο κατάλογος των εν λόγω συστατικών θα συνοδεύεται από ένδειξη όπως «σε ποικίλη αναλογία»·
- στην περίπτωση μιγμάτων μπαχαρικών φρούτων ή αρωματικών φυτών, από τα οποία κανένα δεν υπερτερεί σημαντικά κατά βάρος, τα συστατικά αυτά είναι δυνατό να αναγράφονται με οποιαδήποτε σειρά υπό την επιφύλαξη ότι ο κατάλογος των εν λόγω συστατικών θα συνοδεύεται από ένδειξη όπως «σε ποικίλη αναλογία»·

6. Τα συστατικά αναφέρονται με το ειδικό τους όνομα, εφ' όσον έχουν, σύμφωνα με τους κανόνες που προβλέπονται στο άρθρο 5.

Εν τούτοις:

- τα συστατικά που ανήκουν σε μία από τις κατηγορίες του παραρτήματος I και είναι στοιχεία άλλου τροφίμου είναι δυνατόν να αναφέρονται μόνο με το όνομα της κατηγορίας αυτής.

Τροποποιήσεις στον κατάλογο των κατηγοριών που παρατίθεται στο παράρτημα I μπορούν να θεσπιστούν σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 20 παράγραφος 2.

Ωστόσο, η ονομασία «άμυλο» που περιλαμβάνεται στο παράρτημα I πρέπει να συμπληρώνεται πάντοτε με την ένδειξη της ειδικής φυτικής προέλευσής του, όταν το συστατικό αυτό ενδέχεται να περιέχει γλουτένιο.

- τα συστατικά που ανήκουν σε μία από τις κατηγορίες που απαριθμούνται στο παράρτημα II αναφέρονται υποχρεωτικά με το όνομα της κατηγορίας, ακολουθούμενο από το ειδικό τους όνομα ή τον αριθμό ΕΚ· στην περίπτωση συστατικού που ανήκει σε πλείονες κατηγορίες, αναγράφεται εκείνη που αντιστοιχεί στην κύρια λειτουργία του μέσα στο συγκεκριμένο τρόφιμο.

Οι τροποποιήσεις που πρέπει να γίνουν στο προαναφερόμενο παράρτημα λόγω της εξέλιξης των επιστημονικών γνώσεων θεσπίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 20 παράγραφος 2.

Ωστόσο, η ονομασία «τροποποιημένο άμυλο» που περιλαμβάνεται στο παράρτημα II πρέπει να συμπληρώνεται πάντοτε με την ένδειξη της ειδικής φυτικής προέλευσής του, όταν το συστατικό αυτό ενδέχεται να περιέχει γλουτένιο.

- οι αρωματικές ύλες αναγράφονται σύμφωνα με το παράρτημα III.
- οι ειδικές κοινοτικές διατάξεις που θα διέπουν την αναγραφή ειδοποίησης για την επεξεργασία ενός συστατικού με ιονίζουσες ακτινοβολίες θα θεσπιστούν αργότερα σύμφωνα με το άρθρο 95 της συνθήκης.

7. Οι κανονιστικές διατάξεις και, αν δεν υπάρχουν τέτοιες, οι εθνικές διατάξεις είναι δυνατό να προβλέπουν ότι σε ορισμένα τρόφιμα η ένδειξη ενός ή περισσοτέρων καθορισμένων συστατικών θα συνοδεύει την ονομασία πώλησής.

Η διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 19 εφαρμόζεται στις ενδεχόμενες εθνικές διατάξεις.

Οι κοινοτικές διατάξεις που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο θεσπίζονται με τη διαδικασία του άρθρου 20 παράγραφος 2.

8. Στην περίπτωση της παραγράφου 4 στοιχείο β), ένα σύνθετο συστατικό είναι δυνατό να αναγράφεται στον κατάλογο των συστατικών με την ονομασία του, εφ' όσον αυτή προβλέπεται από την νομοθεσία ή έχει καθιερωθεί από τη χρήση, κατά την κατιούσα σειρά περιεκτικότητας, υπό την προϋπόθεση ότι ακολουθείται αμέσως από απαρίθμηση των δικών του συστατικών.

Η απαρίθμηση αυτή δεν είναι εν τούτοις υποχρεωτική:

- α) όταν το σύνθετο συστατικό υπεισέρχεται σε ποσοστό μικρότερο του 25 % του τελικού προϊόντος εν τούτοις η παρούσα διάταξη δεν εφαρμόζεται για τα πρόσθετα υπό την επιφύλαξη της παραγράφου 4 στοιχείο γ),
- β) όταν το σύνθετο συστατικό είναι είδος για το οποίο δεν απαιτείται κατάλογος συστατικών από τις κοινοτικές διατάξεις.

9. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 5 δεν απαιτείται η ένδειξη του νερού που περιέχεται:

- α) όταν το νερό χρησιμοποιείται κατά τη διαδικασία παρασκευής αποκλειστικά για την ανασύσταση στην αρχική του μορφή ενός συστατικού που χρησιμοποιήθηκε σε συμπυκνωμένη ή αφυδατωμένη μορφή,
- β) στην περίπτωση υγρού καλύψεως που κανονικά δεν καταναλώνεται.

Άρθρο 7

1. Η ένδειξη της ποσότητας ενός συστατικού ή μιας κατηγορίας συστατικών που χρησιμοποιήθηκε στην παραγωγή ή παρασκευή ενός τροφίμου αναγράφεται σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

2. Η ένδειξη που αναφέρεται στην παράγραφο 1 είναι υποχρεωτική:

- α) όταν το εν λόγω συστατικό ή κατηγορία συστατικών εμφανίζονται στην ονομασία πώλησης ή ο καταναλωτής τα συνδέει, γενικά με την ονομασία πώλησης,

ή

- β) όταν το εν λόγω συστατικό ή κατηγορία συστατικών διακρίνονται σαφώς στην επισήμανση, με λέξεις, εικόνες ή γραφική απεικόνιση,

ή

- γ) όταν το εν λόγω συστατικό ή κατηγορία συστατικών έχουν ουσιαστική σημασία για το χαρακτηρισμό ενός τροφίμου και για τη διάκρισή του από άλλα προϊόντα με τα οποία είναι δυνατό να συγγέται λόγω της ονομασίας ή της εμφάνισής του,

ή

- δ) στις περιπτώσεις που καθορίζονται με τη διαδικασία του άρθρου 20 παράγραφος 2.

3. Η παράγραφος 2 δεν εφαρμόζεται:

α) σε συστατικό ή σε κατηγορία συστατικών:

- των οποίων το καθαρό στραγγισμένο βάρος δηλώνεται σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 4,

ή

- των οποίων η ποσότητα πρέπει ήδη να αναγράφεται στην επισήμανση δυνάμει κοινοτικών διατάξεων,

ή

- που χρησιμοποιούνται σε μικρές ποσότητες για αρωματισμό,

ή

- που, ενώ περιλαμβάνονται στην ονομασία πώλησης, δεν είναι καθοριστικά για την επιλογή του καταναλωτή στο κράτος μέλος εμπορίας, εφόσον η διακύμανση της ποσότητας δεν είναι ουσιώδης για το χαρακτηρισμό του τροφίμου ή τέτοιας φύσεως ώστε να το διακρίνει από άλλα παρόμοια προϊόντα. Σε περίπτωση αμφιβολίας θα αποφασίζεται, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 20 παράγραφος 2, εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στην παρούσα περίπτωση·

- β) όταν ειδικές κοινοτικές διατάξεις ορίζουν επακριβώς την ποσότητα του συστατικού ή της κατηγορίας συστατικών, χωρίς να προβλέπεται η ένδειξη της στην επισήμανση·

γ) στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 5 τέταρτη και πέμπτη περίπτωση·

δ) στις περιπτώσεις που καθορίζονται με τη διαδικασία του άρθρου 20, παράγραφος 2.

4. Η αναγραφόμενη ποσότητα εκφρασμένη ως ποσοστό, είναι η ποσότητα του ή των συστατικών κατά τη στιγμή της χρησιμοποίησής τους για την κατασκευή του τροφίμου. Ωστόσο, μέσω κοινοτικών διατάξεων, μπορούν να προβλέπονται παρεκκλίσεις από την αρχή αυτή για ορισμένα τρόφιμα. Οι διατάξεις αυτές θεσπίζονται με τη διαδικασία του άρθρου 20 παράγραφος 2.

5. Η ένδειξη που αναφέρεται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνεται είτε στην ονομασία πώλησης του τροφίμου είτε ακριβώς δίπλα είτε στην ονομασία πώλησης του τροφίμου είτε ακριβώς δίπλα στην ονομασία αυτή, είτε στον κατάλογο των συστατικών σε συνδυασμό με το σχετικό συστατικό ή τη σχετική κατηγορία συστατικών.

6. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των κοινοτικών κανόνων σχετικά με την επισήμανση των τροφίμων σε ό,τι αφορά τις θρεπτικές τους ιδιότητες.

Άρθρο 8

1. Η καθαρή ποσότητα των προσυσκευασμένων τροφίμων εκφράζεται:

- σε μονάδες όγκου για τα υγρά,
- σε μονάδες μάζας για τα υπόλοιπα προϊόντα,

χρησιμοποιώντας κατά περίπτωση, το λίτρο, το εκατοστόλιτρο, το χιλιοστόλιτρο ή άλλως το χιλιόγραμμα ή το γραμμάριο.

Οι κοινοτικές διατάξεις και, αν δεν υπάρχουν τέτοιες, οι εθνικές διατάξεις οι σχετικές με καθορισμένα τρόφιμα είναι δυνατό να παρεκκλίνουν από τον κανόνα αυτό.

Η διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 19 εφαρμόζεται στις ενδεχόμενες εθνικές διατάξεις.

2. α) Όταν η ένδειξη ορισμένου τύπου ποσότητας (π.χ. ονομαστική ποσότητα, ελάχιστη ποσότητα, μέση ποσότητα) προβλέπεται από τις κοινοτικές διατάξεις και, αν δεν υπάρχουν τέτοιες, από τις εθνικές διατάξεις, η ποσότητα αυτή είναι η καθαρή ποσότητα κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας.

Με την επιφύλαξη της πληροφόρησης που προβλέπεται στο άρθρο 24, τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή και στα υπόλοιπα κράτη μέλη κάθε μέτρο που λαμβάνουν δυνάμει του παρόντος σημείου.

- β) Οι κοινοτικές διατάξεις και, αν δεν υπάρχουν τέτοιες, οι εθνικές διατάξεις δύνανται για μερικά καθορισμένα τρόφιμα, που ταξινομούνται σε κατηγορίες κατά ποσότητα, να προβλέπουν άλλες ενδείξεις ποσότητας.

Η διαδικασία του άρθρου 19 εφαρμόζεται στις ενδεχόμενες εθνικές διατάξεις.

- γ) Όταν μία προσσκευασία αποτελείται από δύο ή περισσότερες αυτοτελείς προσσκευασίες που περιέχουν την ίδια ποσότητα, του ίδιου προϊόντος, η ένδειξη της καθαρής ποσότητας δίνεται με αναγραφή της καθαρής ποσότητας που περιέχεται σε κάθε αυτοτελή συσκευασία και του ολικού αριθμού των συσκευασιών αυτών. Οι ενδείξεις αυτές δεν είναι ωστόσο υποχρεωτικές, όταν ο ολικός αριθμός των αυτοτελών συσκευασιών διακρίνεται σαφώς και είναι δυνατό να μετρηθεί εύκολα απ' έξω και όταν μια τουλάχιστον ένδειξη της καθαρής ποσότητας που περιέχεται σε κάθε αυτοτελή συσκευασία είναι δυνατόν να διακρίνεται καθαρά απ' έξω.

- δ) Όταν μία προσσκευασία αποτελείται από δύο ή περισσότερες αυτοτελείς συσκευασίες που δεν θεωρούνται μονάδες πώλησης, η ένδειξη της καθαρής ποσότητας δίνεται με αναγραφή της ολικής καθαρής ποσότητας και του ολικού αριθμού των αυτοτελών συσκευασιών. Οι κοινοτικές διατάξεις και, αν δεν υπάρχουν τέτοιες, οι εθνικές διατάξεις είναι δυνατόν για ορισμένα τρόφιμα να μην επιβάλλουν την ένδειξη του ολικού αριθμού των αυτοτελών συσκευασιών.

Με την επιφύλαξη της πληροφόρησης που προβλέπεται στο άρθρο 24, τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή και στα υπόλοιπα κράτη μέλη κάθε μέτρο που λαμβάνουν δυνάμει του παρόντος σημείου.

3. Στην περίπτωση τροφίμων που κανονικά πωλούνται με το κομμάτι, τα κράτη μέλη δύνανται να μην καθιστούν υποχρεωτική την ένδειξη της καθαρής ποσότητας, με την επιφύλαξη ότι ο αριθμός των κομματιών θα διακρίνεται καθαρά και θα μετρείται εύκολα απ' έξω ή, εάν όχι, ότι θα δηλώνεται στη σήμανση.

Με την επιφύλαξη της πληροφόρησης που προβλέπεται στο άρθρο 24, τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή και στα λοιπά κράτη μέλη κάθε μέτρο που λαμβάνουν δυνάμει της παρούσας παραγράφου.

4. Όταν ένα στερεό τρόφιμο παρουσιάζεται μέσα σε υγρό καλύψεως στην επισήμανση αναγράφεται και το καθαρό στραγγισμένο βάρος του τροφίμου αυτού.

Κατά την έννοια της παρούσας παραγράφου ως «υγρό καλύψεως» νοείται ένα από τα κατωτέρω προϊόντα, ενδεχομένως σε μείγματα μεταξύ τους και σε κατεψυγμένη ή υπερκατεψυγμένη κατάσταση, εφόσον το υγρό δεν αποτελεί παρά απλή προσθήκη σε σχέση με τα βασικά στοιχεία του παρασκευάσματος αυτού και δεν αποτελεί συνενώσιμα ουσιαστικό παράγοντα για την αγορά: νερό, υδατικά διαλύματα αλάτων, άμμη, υδατικά διαλύματα βρώσιμων οξέων, ξίδι, υδατικά διαλύματα σακχάρων, υδατικά διαλύματα άλλων γλυκα-

ντικών ουσιών ή υλών, χυμοί φρούτων ή λαχανικών στην περίπτωση φρούτων ή λαχανικών.

Η απαρίθμηση αυτή μπορεί να συμπληρωθεί με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 20 παράγραφος 2.

Οι μέθοδοι ελέγχου του καθαρού στραγγισμένου βάρους καθορίζονται με τη διαδικασία του άρθρου 20 παράγραφος 2.

5. Η ένδειξη της καθαρής ποσότητας δεν είναι υποχρεωτική για τα τρόφιμα:

α) τα οποία υπόκεινται σε σημαντικές απώλειες του όγκου ή τους βάρους τους και που πωλούνται με το κομμάτι ή ζυγίζονται ενώπιον του αγοραστή·

β) των οποίων η καθαρή ποσότητα είναι μικρότερη από 5 γραμμάρια ή 5 χιλιοστόλιτρα. Η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται ωστόσο στην περίπτωση των μπαχαρικών και αρωματικών φυτών.

Οι κοινοτικές διατάξεις και, αν δεν υπάρχουν τέτοιες, οι εθνικές διατάξεις που εφαρμόζονται σε ορισμένα τρόφιμα δύνανται, κατ' εξαίρεση και χωρίς να παραβλάπεται η πληροφόρηση του αγοραστή, να προβλέπουν όρια ανώτερα από 5 γραμμάρια ή 5 χιλιοστόλιτρα.

Με την επιφύλαξη της πληροφόρησης που προβλέπεται στο άρθρο 24, τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή και στα λοιπά κράτη μέλη κάθε μέτρο που λαμβάνουν σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο.

6. Οι κοινοτικές διατάξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 δεύτερο εδάφιο, στην παράγραφο 2 στοιχεία β) και δ) και στην παράγραφο 5 δεύτερο εδάφιο θεσπίζονται με τη διαδικασία του άρθρου 20 παράγραφος 2.

Άρθρο 9

1. Η χρονολογία ελάχιστης διατηρησιμότητας ενός τροφίμου είναι η χρονολογία, μέχρι την οποία το τρόφιμο διατηρεί τις ιδιαίτερες ιδιότητές του σε κατάλληλες συνθήκες διατηρήσεως.

Αναγράφεται σύμφωνα με τις παραγράφους 2 έως 5.

2. Η χρονολογία ελάχιστης διατηρησιμότητας δίνεται με την ένδειξη:

— «ανάλωση κατά προτίμηση πριν από ...», εφ' όσον περιλαμβάνεται και η ακριβής ημέρα,
— «ανάλωση κατά προτίμηση πριν από το τέλος ...», στις υπόλοιπες περιπτώσεις.

3. Οι ενδείξεις που προβλέπονται στην παράγραφο 2 συνοδεύονται:

— είτε από την ίδια τη χρονολογία,
— είτε από την ένδειξη της θέσεως που αναγράφεται η χρονολογία στην επισήμανση.

Αν είναι αναγκαίο, οι ενδείξεις αυτές συμπληρώνονται με αναγραφή των συνθηκών διατηρήσεως με την τήρηση των οποίων εξασφαλίζεται η αναγραφόμενη διατηρησιμότητα.

4. Η χρονολογία αποτελείται από την ένδειξη, καθαρά και με τη σειρά, της ημέρας, του μήνα και του έτους.

Εν τούτοις για τρόφιμα:

— με διατηρησιμότητα μικρότερη από τρεις μήνες, αρκεί η αναγραφή της ημέρας και του μήνα·

- με διατηρησιμότητα μικρότερη από τρεις μήνες, αλλά όχι μεγαλύτερη από δεκαοκτώ μήνες αρκεί η αναγραφή του μήνα και του έτους·
- για τρόφιμα με διατηρησιμότητα μεγαλύτερη από δεκαοκτώ μήνες, αρκεί η αναγραφή του έτους.

Οι τρόποι αναγραφής της ημερομηνίας δύνανται να καθοριστούν σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 20 παράγραφος 2.

5. Με την επιφύλαξη των κοινοτικών διατάξεων σχετικά με άλλες ενδείξεις ημερομηνίας, η ένδειξη της ημερομηνίας διατηρησιμότητας δεν απαιτείται:

- για τα νωπά φρούτα και λαχανικά, στα οποία περιλαμβάνονται και οι πατάτες, και τα οποία δεν έχουν αποφλοιωθεί, κοπεί ή υποστεί παρόμοια επεξεργασία. Η παρέκκλιση αυτή δεν εφαρμόζεται στους βλαστώντες σπόρους και στα παρόμοια προϊόντα όπως τα φύτρα ψυχανθών,
- για τους οίνους, τα vins de liqueur, τους αφρώδεις οίνους, τους αρωματικούς οίνους και τα παρόμοια προϊόντα που προέρχονται από διάφορα φρούτα εκτός από το σταφύλι, καθώς και για τα ποτά των κωδικών ΣΟ 2206 00 91, 2206 00 93 και 2206 00 99 που παράγονται από σταφύλι ή γλεύκος σταφυλιού,
- για τα ποτά με κατ' όγκον περιεκτικότητα σε αλκοόλη τουλάχιστον 10 %,
- για τα μη αλκοολούχα αναψυκτικά, χυμούς φρούτων, νέκταρ φρούτων και τα αλκοολούχα ποτά που είναι συσκευασμένα σε ιδιαίτερα δοχεία χωρητικότητας άνω των πέντε λίτρων και τα οποία πρόκειται να διατεθούν σε μονάδες ομαδικής εστίασης,
- για τα προϊόντα αρτοποιίας και ζαχαροπλαστικής τα οποία, από τη φύση τους καταναλώνονται συνήθως μέσα σε είκοσι τέσσερις ώρες από την παρασκευή τους.
- για το ξύδι,
- για το μαγειρικό άλας,
- για τα σάκχαρα σε στερεά μορφή,
- για τα σακχαρώδη προϊόντα που αποτελούνται σχεδόν αποκλειστικά από αρωματισμένα ή/και χρωματισμένα σάκχαρα,
- για τις τσίκλες και τα παρόμοια προϊόντα για μάσημα,
- για τις ατομικές μερίδες παγωτών.

Άρθρο 10

1. Στην περίπτωση των τροφίμων που είναι μικροβιολογικώς εξαιρετικά αλλοιώσιμα και τα οποία για το λόγο αυτό ενδέχεται ύστερα από σύντομο χρονικό διάστημα, να αποτελέσουν άμεσο κίνδυνο για την ανθρώπινη υγεία η ημερομηνία ελάχιστης διατήρησης αντικαθίσταται από την ημερομηνία μέχρι την οποία επιτρέπεται η ανάλωση.

2. Πριν από την ημερομηνία πρέπει να αναγράφεται η ένδειξη:

- στα ισπανικά: «fecha de caducidad»,
- στα δανικά: «sidste anvendelsesdato»,
- στα γερμανικά: «verbrauchen bis»,
- στα ελληνικά: «ανάλωση μέχρι»,
- στα αγγλικά: «use by»,
- στα γαλλικά: «à consommer jusqu'au»,
- στα ιταλικά: «da consumare entro»,
- στα ολλανδικά: «te gebruiken tot»,
- στα πορτογαλικά: «a consumir até»,

- στα φινλανδικά: «viimeinen käyttöajankohta»,
- στα σουηδικά: «sista förbrukningsdag».

Μετά την ένδειξη ακολουθεί:

- είτε η ίδια η ημερομηνία,
- είτε ένδειξη η οποία παραπέμπει στο σημείο της ετικέτας όπου αναγράφεται η ημερομηνία.

Τα στοιχεία αυτά ακολουθούνται από την περιγραφή των συνθηκών διατήρησης οι οποίες πρέπει να τηρηθούν.

3. Η ημερομηνία αναγράφεται ευκρινώς και συνίσταται κατά σειρά από την ημέρα, το μήνα και ενδεχομένως το έτος.

4. Σε ορισμένες περιπτώσεις είναι δυνατόν να αποφασίζεται, με τη διαδικασία του άρθρου 20 παράγραφος 2, αν πληρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1.

Άρθρο 11

1. Οι οδηγίες χρήσεως ενός τροφίμου πρέπει να δίδονται με τρόπο που να επιτρέπει την κατάλληλη χρήση του τροφίμου αυτού.

2. Οι κοινοτικές διατάξεις και, αν υπάρχουν τέτοιες, οι εθνικές διατάξεις μπορούν, για ορισμένα τρόφιμα, να καθορίζουν τους τρόπους σύμφωνα με τους οποίους πρέπει να υποδεικνύεται ο τρόπος χρήσεως.

Η διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 19 εφαρμόζεται στις ενδεχόμενες εθνικές διατάξεις.

Οι κοινοτικές διατάξεις που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο θεσπίζονται με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 20 παράγραφος 2.

Άρθρο 12

Οι κανόνες σύμφωνα με τους οποίους αναφέρεται ο κατ' όγκον αλκοολικός τίτλος, σε ό,τι αφορά τα προϊόντα που υπάγονται στις κλάσεις 22.04 και 22.05 του κοινού δασμολογίου, καθορίζονται από τις ειδικές κοινοτικές διατάξεις που ισχύουν στην περίπτωση τους.

Για τα λοιπά ποτά με περιεκτικότητα σε αλκοόλη μεγαλύτερη από 1,2 % κατ' όγκο, οι κανόνες αυτοί καθορίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 20 παράγραφος 2.

Άρθρο 13

1. α) Όταν τα τρόφιμα είναι προσσκευασμένα, οι ενδείξεις που προβλέπονται στο άρθρο 3 και το άρθρο 4 παράγραφος 2 αναγράφονται πάνω στην προσσκευασία ή σε μια ετικέτα συνδεδεμένη με αυτή.

β) Κατά παρέκκλιση του στοιχείου α) και με την επιφύλαξη των κοινοτικών διατάξεων σχετικά με τις ονομαστικές ποσότητες, όταν τα προσσκευασμένα τρόφιμα:

- προορίζονται μεν για τον τελικό καταναλωτή αλλά διατίθενται στο εμπόριο σε στάδιο που προηγείται στο εμπόριο σε στάδιο που προηγείται της πώλησης στον τελικό καταναλωτή και όταν το στάδιο αυτό δεν είναι η πώληση σε μονάδα ομαδικής εστίασης,
- προορίζονται να παραδοθούν στις μονάδες ομαδικής εστίασης προκειμένου να παρασκευασθούν, να μεταποιηθούν, να τεμαχισθούν, ή να πωληθούν,

οι ενδείξεις που προβλέπονται στο άρθρο 3 και στο άρθρο 4 παράγραφος 2 είναι δυνατόν να αναγράφονται μόνο στα σχετικά με τα τρόφιμα αυτά εμπορικά έγγραφα εφόσον εξασφαλισθεί ότι τα έγγραφα αυτά, που θα περιλαμβάνουν όλες τις αναγραφόμενες στην ετικέτα ενδείξεις, είτε θα συνοδεύουν τα τρόφιμα στα οποία αναφέρονται είτε θα αποστέλλονται ταυτόχρονα ή πριν από την παράδοσή τους,

γ) στις περιπτώσεις που ορίζονται στο στοιχείο β), οι ενδείξεις που προβλέπονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 σημεία 1, 5, 7 καθώς και ενδεχομένως η ένδειξη που προβλέπει το άρθρο 10 αναγράφονται επίσης στην εξωτερική συσκευασία εντός της οποίας προσφέρονται τα τρόφιμα στο εμπόριο.

2. Οι ενδείξεις που προβλέπονται στο άρθρο 3 και στο άρθρο 4 παράγραφος 2 πρέπει να είναι εύκολα κατανοητές και να αναγράφονται σε εμφανή θέση και με τέτοιο τρόπο ώστε να είναι ευδιάκριτες, ευανάγνωστες και ανεξίτηλες.

Δεν πρέπει με κανένα τρόπο να σκεπάζονται, να κρύβονται ή να διαχωρίζονται από άλλες ενδείξεις ή εικόνες.

3. Οι ενδείξεις του άρθρου 3 παράγραφος 1 σημεία 1, 4, 5 και 10 πρέπει να ευρίσκονται στο ίδιο οπτικό πεδίο.

Η υποχρέωση αυτή είναι δυνατόν να επεκταθεί και στις ενδείξεις που προβλέπονται στο άρθρο 4 παράγραφος 2.

4. Στην περίπτωση των υαλίνων φιαλών που προορίζονται να ξαναχρησιμοποιηθούν, οι οποίες φέρουν ανεξίτηλες ενδείξεις και οι οποίες λόγω του γεγονότος αυτού δεν φέρουν ούτε ετικέτα ούτε δακτύλιο ούτε ετικέτα λαιμού, καθώς και των συσκευασιών ή δοχείων των οποίων η μέγιστη πλευρά έχει επιφάνεια μικρότερη από 10 cm², πρέπει να αναγράφονται μόνο οι ενδείξεις που απαριθμούνται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 σημεία 1, 4 και 5.

Η παράγραφος 3 δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση αυτή.

5. Η Ιρλανδία, οι Κάτω Χώρες και το Ηνωμένο Βασίλειο μπορούν να προβλέψουν παρεκκλίσεις από το άρθρο 3 παράγραφος 1 και από την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου για το γάλα και τα γαλακτοκομικά προϊόντα τα οποία συσκευάζονται σε υάλινες φιάλες οι οποίες πρόκειται να χρησιμοποιηθούν εκ νέου.

Τα εν λόγω κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή κάθε μέτρο που λαμβάνουν δυνάμει του πρώτου εδαφίου.

Άρθρο 14

Για τρόφιμα που δεν προσφέρονται προσυσκευασμένα στον τελικό καταναλωτή και στις μονάδες ομαδικής εστίασης ή για τρόφιμα που συσκευάζονται στον τόπο πώλησής, εφ' όσον το ζητήσει ο αγοραστής, ή προσυσκευάζονται για άμεση πώληση, τα κράτη μέλη καθορίζουν τον τρόπο σύμφωνα με τον οποίο αναγράφονται οι ενδείξεις που προβλέπονται στο άρθρο 3 και στο άρθρο 4 παράγραφος 2.

Τα κράτη μέλη δύνανται να θεωρούν ως μη υποχρεωτικές τις ενδείξεις αυτές ή ορισμένες από αυτές, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται η πληροφόρηση του αγοραστή.

Άρθρο 15

Η παρούσα οδηγία δεν επηρεάζει τις διατάξεις των εθνικών νομοθεσιών, οι οποίες ελλείπει κοινοτικών διατάξεων, ρυθμίζουν κατά τρόπο λιγότερο αυστηρό την επισήμανση ορισμένων τροφίμων που

διατίθενται σε διακοσμητικές συσκευασίες όπως π.χ. αγαλματάκια ή αναμνηστικά.

Άρθρο 16

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να απαγορεύεται στην επικράτειά τους η εμπορία τροφίμων για τα οποία οι ενδείξεις που προβλέπονται στο άρθρο 3 και στο άρθρο 4 παράγραφος 2 δεν αναγράφονται σε γλώσσα εύκολα κατανοητή από τον καταναλωτή, εκτός εάν η αποτελεσματική ενημέρωση του καταναλωτή εξασφαλίζεται με άλλα μέτρα, που καθορίζονται με τη διαδικασία του άρθρου 20 παράγραφος 2, για μια ή περισσότερες ενδείξεις της επισήμανσης.

2. Το κράτος μέλος όπου το προϊόν διατίθεται στο εμπόριο μπορεί, τηρώντας τους κανόνες της συνθήκης, να επιβάλλει, στην επικράτειά του, να αναγράφονται αυτές οι ενδείξεις της επισήμανσης σε μία ή περισσότερες γλώσσες που επιλέγει μεταξύ των επίσημων γλωσσών της Κοινότητας.

3. Οι παράγραφοι 1 και 2 δεν απαγορεύουν την πολύγλωσση επισήμανση.

Άρθρο 17

Τα κράτη μέλη απέχουν από το να καθορίζουν, πέρα από ό,τι προβλέπεται στα άρθρα 3 έως 13, τους τρόπους σύμφωνα με τους οποίους πρέπει να αναγράφονται οι ενδείξεις που προβλέπονται στο άρθρο 3 και στο άρθρο 4 παράγραφος 2.

Άρθρο 18

1. Τα κράτη μέλη δεν δύνανται να απαγορεύσουν το εμπόριο τροφίμων τα οποία ανταποκρίνονται προς τους κανόνες που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία, με την εφαρμογή μη εναρμονισμένων εθνικών διατάξεων που ρυθμίζουν την επισήμανση και παρουσίαση ορισμένων τροφίμων ή των τροφίμων γενικά.

2. Η παράγραφος 1 δεν θα εφαρμόζεται στις εθνικές διατάξεις που δεν εναρμονίστηκαν από λόγους:

- προστασίας της δημοσίας υγείας,
- καταστολής της απάτης, εφ' όσον οι διατάξεις αυτές δεν εμποδίζουν την εφαρμογή των ορισμών και κανόνων που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία,
- προστασίας της εμπορικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας, των ενδείξεων προελεύσεως, των ονομασιών προελεύσεως και καταστολής του αθέμιτου ανταγωνισμού.

Άρθρο 19

Στην περίπτωση που γίνεται αναφορά στο παρόν άρθρο, εφαρμόζεται η ακόλουθη διαδικασία όταν ένα κράτος μέλος κρίνει αναγκαία τη θέσπιση νέας νομοθεσίας.

Κοινοποιεί στην Επιτροπή και στα λοιπά κράτη μέλη τα σχεδιαζόμενα μέτρα προσδιορίζοντας και τους λόγους που τα δικαιολογούν. Η Επιτροπή προβαίνει σε διαβουλεύσεις με τα κράτη μέλη στα πλαίσια της μόνιμης επιτροπής Τροφίμων, η οποία έχει συσταθεί με την απόφαση 69/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου⁽¹⁾, εφ' όσον το κρίνει σκόπιμο ή εφ' όσον το ζητήσει ένα κράτος μέλος.

Το κράτος μέλος δύναται να θεσπίσει τα σχεδιαζόμενα μέτρα μόνο μετά τρεις μήνες από την κοινοποίηση αυτή και με την προϋπόθεση ότι δεν υπάρχει αντίθετη γνώμη της Επιτροπής.

(¹) ΕΕ L 291 της 29.11.1969, σ. 9.

Στην τελευταία αυτή περίπτωση και πριν από την λήξη της ανωτέρω προθεσμίας, η Επιτροπή προσφεύγει στην διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 20 παράγραφος 2, προκειμένου να αποφασίσει αν τα προτεινόμενα μέτρα δύνανται να τεθούν σε εφαρμογή, υποκείμενα ενδεχομένως στις κατάλληλες τροποποιήσεις.

Άρθρο 20

1. Η Επιτροπή επικουρείται από τη μόνιμη επιτροπή Τροφίμων, εφεξής αποκαλούμενη «επιτροπή».

2. Στις περιπτώσεις που γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζονται τα άρθρα 5 και 7 της απόφασης 1999/468/ΕΚ, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 8 της ίδιας απόφασης.

Η περίοδος που προβλέπεται στο άρθρο 5 παράγραφος 6 της απόφασης 1999/468/ΕΚ, ορίζεται σε τρεις μήνες.

3. Η επιτροπή θεσπίζει τον εσωτερικό της κανονισμό.

Άρθρο 21

Όταν διαπιστωθεί ότι είναι ανάγκη να ληφθούν μεταβατικά μέτρα, προκειμένου να διευκολυνθεί η εφαρμογή της παρούσης οδηγίας, αυτά λαμβάνονται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 20 παράγραφος 2.

Άρθρο 22

Η παρούσα οδηγία δεν θίγει τις κοινοτικές διατάξεις που έχουν ήδη εκδοθεί την 22α Δεκεμβρίου 1978 και αφορούν την επισήμανση και την παρουσίαση ορισμένων τροφίμων.

Τροποποιήσεις αναγκαίες για την προσαρμογή των διατάξεων αυτών στους κανόνες που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία, αποφασίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται σε κάθε μία από τις εν λόγω διατάξεις.

Άρθρο 23

Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται στα προϊόντα που προορίζονται να εξαχθούν έξω από την Κοινότητα.

Άρθρο 24

Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιαστών διατάξεων τις οποίες θεσπίζουν στο πλαίσιο της εθνικής τους νομοθεσίας και οι οποίες αναφέρονται στον τομέα ο οποίος διέπεται από τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 25

Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται επίσης στα υπερπόντια γαλλικά διαμερίσματα.

Άρθρο 26

1. Η οδηγία 79/112/ΕΟΚ, όπως τροποποιήθηκε από τις οδηγίες που παρατίθενται στο παράρτημα IV, μέρος Α καταργείται, υπό την επιφύλαξη των υποχρεώσεων τους κρατών μελών σε ό,τι αφορά στις προθεσμίες εναωμάτωσης που παρατίθενται στο παράρτημα IV, μέρος Β.

2. Οι αναφορές στην καταργούμενη οδηγία θεωρείται ότι γίνονται στην παρούσα οδηγία και διαβάζονται σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας που παρατίθενται στο παράρτημα V.

Άρθρο 27

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα μετά τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Άρθρο 28

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 20 Μαρτίου 2000.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Η Πρόεδρος

N. FONTAINE

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

J. GAMA

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ Η ΕΝΔΕΙΞΗ ΤΗΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΗΣΕΙ ΤΗΝ ΕΝΔΕΙΞΗ ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΟΝΟΜΑΤΟΣ

Ορισμός	Ένδειξη
Έλαια εξευγενισμένα εκτός από ελαιόλαδο	«Έλαιο», συμπληρωμένη — είτε με τον προσδιορισμό «φυτικό» ή «ζωικό», κατά περίπτωση, — είτε με την ένδειξη της ειδικής ζωικής ή φυτικής προέλευσης. Η ένδειξη υδρογονωμένου ελαίου πρέπει να συνοδεύεται από τον προσδιορισμό «υδρογονωμένο»
Λίπη εξευγενισμένα	«Λίπος» ή «λιπαρή ύλη», συμπληρωμένη: — είτε με τον προσδιορισμό «φυτικό» ή «ζωικό», κατά περίπτωση, — είτε με την ένδειξη της ειδικής ζωικής ή φυτικής προέλευσης. Η ένδειξη υδρογονωμένου λίπους πρέπει να συνοδεύεται από τον προσδιορισμό «υδρογονωμένο».
Μείγματα αλεύρων από δύο ή περισσότερα είδη δημητριακών	«Άλευρο» ακολουθούμενη από απαρίθμηση των ειδών δημητριακών, από τα οποία προέρχεται, κατά φθίνουσα τάξη περιεκτικότητας κατά βάρος
Άμυλο κάθε είδους, φυσικό και τροποποιημένο με φυσική μέθοδο ή με ένζυμα	«Άμυλο»
Όλα τα είδη ψαριού, εφόσον το ψάρι αποτελεί συστατικό άλλου τροφίμου και με την επιφύλαξη ότι η ονομασία και η παρουσίαση του εν λόγω τροφίμου δεν αναφέρονται σε συγκεκριμένο είδος ψαριού	«Ψάρι(α)»
Όλα τα είδη τυριού, εφόσον το τυρί ή το μείγμα τυριών αποτελεί συστατικό άλλου τροφίμου και με την επιφύλαξη ότι η ονομασία και η παρουσίαση του εν λόγω τροφίμου δεν αναφέρονται σε συγκεκριμένο είδος τυριού	«Τυρί(α)»
Όλα τα είδη αρτυμάτων εφόσον δεν υπερβαίνουν το 2 % του βάρους του τροφίμου	«Αρτύματα» ή «Μείγμα αρτυμάτων»
Όλα τα αρωματικά φυτά ή μέρη τους, εφόσον δεν υπερβαίνουν το 2 % του βάρους του τροφίμου	«Αρωματικό(ά) φυτό(ά)» ή «μείγμα(τα) αρωματικών φυτών»
Όλα τα παρασκευάσματα κόμμεων που χρησιμοποιούνται για την παρασκευή κόμμεως βάσεως για τσίχλες	«Κόμμι βάσεως»
Τριμμένη φρυγανιά οποιασδήποτε προελεύσεως	«Τριμμένη φρυγανιά»
Όλες οι κατηγορίες σακχαρόζης	«Ζάχαρη»
Ανυδρη δεξτρόζη ή μονοϋδρίτης δεξτρόζης	«Δεξτρόζη»
Σιρόπι γλυκόζης και σιρόπι γλυκόζης αφυδατωμένο	«Σιρόπι γλυκόζης»
Όλες οι πρωτεΐνες του γάλακτος (καζείνες, καζεϊνικές ενώσεις και πρωτεΐνες του τυρογάλακτος και του αφρού γάλακτος) καθώς και τα μείγματά τους	«Πρωτεΐνες γάλακτος»
Βούτυρο κακάου πρέσεως, expeller ή εξευγενισμένο	«Βούτυρο κακάο»
Όλα τα ζαχαρωμένα φρούτα, εφόσον δεν υπερβαίνουν το 10 % του βάρους του τροφίμου	«Ζαχαρωμένα φρούτα»
Μείγμα λαχανικών που δεν υπερβαίνουν το 10 % του βάρους του τροφίμου	«Λαχανικά»
Όλοι οι τύποι κρασιού, όπως ορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1493/1999 του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1999, για την κοινή οργάνωση της αμπελοοινικής αγοράς ⁽¹⁾	«Κρασί»

(1) ΕΕ L 179 της 14.7.1999, σ. 1.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΗΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΤΟΥΣ
ΣΥΝΔΕΥΟΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΟ ΕΙΔΙΚΟ ΤΟΥΣ ΟΝΟΜΑ Ή ΤΟΝ ΑΡΙΘΜΟ ΕΚ

Χρωστικό	Τροποποιημένο άμυλο ⁽¹⁾
Συντηρητικό	Γλυκαντικό
Αντιοξειδωτικό	Διογκωτικό ζύμης
Γαλακτωματοποιητής	Αντιαφριστικό
Πυκνωτικό μέσο	Υλικό επικάλυψης
Πηκτωματοποιητής	Άλατα τήξεως ⁽²⁾
Σταθεροποιητής	Βελτιωτικό αλεύρων
Ενισχυτικό γεύσης	Σκληρυντικό
Μέσο οξίνισης	Υγροσκοπικό μέσο
Διορθωτικό οξύτητας	Διογκωτικό
Αντιουσσωματωτικό	Πρωστικό αέριο

⁽¹⁾ Δεν απαιτείται ένδειξη του ειδικού ονόματος ή του αριθμού ΕΚ.

⁽²⁾ Μόνο για τα τετηγμένα τυριά και τα προϊόντα με βάση το τετηγμένο τυρί.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III

ΑΝΑΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΑΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΥΛΩΝ ΣΤΟΝ ΚΑΤΑΛΟΓΟ ΤΩΝ ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ

1. Οι αρωματικές ύλες αναφέρονται με τον όρο «αρωματική(-ές) ύλη(-ες)» ή με ειδικότερη ονομασία ή περιγραφή της αρωματικής ύλης.
2. Ο όρος «φυσική» ή κάθε άλλη έκφραση με την ίδια ουσιαστικά σημασία μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο για τις αρωματικές ύλες, των οποίων το αρωματικό συστατικό περιέχει αποκλειστικά αρωματικές ουσίες, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχείο β) σημείο i) της οδηγίας 88/388/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 22ας Ιουνίου 1988, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών, στον τομέα των αρτυμάτων προορίζονται να χρησιμοποιηθούν στα τρόφιμα και των βασικών υλικών από τα οποία παρασκευάζονται ⁽¹⁾ ή/και αρωματικά παρασκευάσματα, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχείο γ) της εν λόγω οδηγίας.
3. Σε περίπτωση που η ονομασία της αρωματικής ύλης περιέχει αναφορά στη φύση ή στη φυτική ή ζωική προέλευση των ουσιών που χρησιμοποιήθηκαν, ο όρος «φυσική» ή οποιαδήποτε άλλη έκφραση με την ίδια ουσιαστικά σημασία, μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνον εφόσον το αρωματικό συστατικό έχει απομονωθεί, με κατάλληλες φυσικές μεθόδους ή με ενζυματικές ή μικροβιολογικές μεθόδους ή με παραδοσιακές μεθόδους παρασκευής τροφίμων, αποκλειστικά και μόνον, ή σχεδόν αποκλειστικά, από το αντίστοιχο τρόφιμο ή την αντίστοιχη πηγή αρωματικών υλών.

⁽¹⁾ ΕΕ L 184 της 15.7.1988, σ. 61. Οδηγία όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 91/71/ΕΟΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 42 της 15.2.1991, σ. 25).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΜΕΡΟΣ Α

ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΗ ΟΔΗΓΙΑ ΜΕ ΤΙΣ ΔΙΑΔΟΧΙΚΕΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΗΣ
(που αναφέρονται στο άρθρο 26)

Οδηγία 79/112/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 33 της 8.2.1979, σ. 1)

Οδηγία 85/7/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 2 της 3.1.1985, σ. 22), μόνο το άρθρο 1 σημείο 9

Οδηγία 86/197/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 144 της 29.5.1986, σ. 38)

Οδηγία 89/395/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 186 της 30.6.1989, σ. 17)

Οδηγία 91/72/ΕΟΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 42 της 15.2.1991, σ. 27)

Οδηγία 93/102/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 291 της 25.11.1993, σ. 14)

Οδηγία 95/42/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 182 της 2.8.1995, σ. 20)

Οδηγία 97/4/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 43 της 14.2.1997, σ. 21)

ΜΕΡΟΣ Β

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΟΘΕΣΜΙΩΝ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ
(που αναφέρονται στο άρθρο 26)

Οδηγία	Προθεσμία ενσωμάτωσης	Αποδοχή του εμπορίου των προϊόντων που είναι σύμφωνα με την παρούσα οδηγία	Απαγόρευση του εμπορίου των προϊόντων που δεν είναι σύμφωνα με την παρούσα οδηγία
79/112/ΕΟΚ	30 Δεκεμβρίου 1994	22 Δεκεμβρίου 1980	22 Δεκεμβρίου 1982
85/7/ΕΟΚ			
86/197/ΕΟΚ		1η Μαΐου 1988	1η Μαΐου 1989
89/395/ΕΟΚ		20 Δεκεμβρίου 1990	20 Ιουνίου 1992
91/72/ΕΟΚ		30 Ιουνίου 1992	1η Ιανουαρίου 1994
93/102/ΕΚ		1η Ιανουαρίου 1995	30 Ιουνίου 1996
95/42/ΕΚ			
97/4/ΕΚ			14 Αυγούστου 1998

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑΣ

Οδηγία 79/112/ΕΟΚ	Παρούσα οδηγία
Άρθρο 1	Άρθρο 1
Άρθρο 2	Άρθρο 2
Άρθρο 3 παράγραφος 1 σημείο 1	Άρθρο 3 παράγραφος 1 σημείο 1
Άρθρο 3 παράγραφος 1 σημείο 2	Άρθρο 3 παράγραφος 1 σημείο 2
Άρθρο 3 παράγραφος 1 σημείο 2 α)	Άρθρο 3 παράγραφος 1 σημείο 3
Άρθρο 3 παράγραφος 1 σημείο 3	Άρθρο 3 παράγραφος 1 σημείο 4
Άρθρο 3 παράγραφος 1 σημείο 4	Άρθρο 3 παράγραφος 1 σημείο 5
Άρθρο 3 παράγραφος 1 σημείο 5	Άρθρο 3 παράγραφος 1 σημείο 6
Άρθρο 3 παράγραφος 1 σημείο 6	Άρθρο 3 παράγραφος 1 σημείο 7
Άρθρο 3 παράγραφος 1 σημείο 7	Άρθρο 3 παράγραφος 1 σημείο 8
Άρθρο 3 παράγραφος 1 σημείο 8	Άρθρο 3 παράγραφος 1 σημείο 9
Άρθρο 3 παράγραφος 1 σημείο 9	Άρθρο 3 παράγραφος 1 σημείο 10
Άρθρο 3 παράγραφοι 2 και 3	Άρθρο 3 παράγραφοι 2 και 3
Άρθρο 4	Άρθρο 4
Άρθρο 5	Άρθρο 5
Άρθρο 6 παράγραφοι 1, 2 και 3	Άρθρο 6 παράγραφοι 1, 2 και 3
Άρθρο 6 παράγραφος 4 στοιχεία α) και β)	Άρθρο 6 παράγραφος 4 στοιχεία α) και β)
Άρθρο 6 παράγραφος 4 στοιχείο γ) σημείο i	Άρθρο 6 παράγραφος 4 στοιχείο γ) σημείο i
Άρθρο 6 παράγραφος 4 στοιχείο γ) σημείο ii, πρώτη περίπτωση	Άρθρο 6 παράγραφος 4 στοιχείο γ) σημείο ii
Άρθρο 6 παράγραφος 4 στοιχείο γ) σημείο ii, δεύτερη περίπτωση	Άρθρο 6 παράγραφος 4 στοιχείο γ) σημείο iii
Άρθρο 6 παράγραφος 4 στοιχείο δ)	Άρθρο 6 παράγραφος 4 στοιχείο δ)
Άρθρο 6 παράγραφος 5 στοιχείο α)	Άρθρο 6 παράγραφος 5
Άρθρο 6 παράγραφος 5 στοιχείο β)	Άρθρο 6 παράγραφος 6
Άρθρο 6 παράγραφος 6	Άρθρο 6 παράγραφος 7
Άρθρο 6 παράγραφος 7 πρώτο εδάφιο	Άρθρο 6 παράγραφος 8 πρώτο εδάφιο
Άρθρο 6 παράγραφος 7 δεύτερο εδάφιο, πρώτη και δεύτερη περίπτωση	Άρθρο 6 παράγραφος 8 δεύτερο εδάφιο, στοιχεία α) και β)
Άρθρο 6 παράγραφος 8	Άρθρο 6 παράγραφος 9
Άρθρο 7	Άρθρο 7
Άρθρο 8 παράγραφοι 1 έως 5	Άρθρο 8 παράγραφοι 1 έως 5
Άρθρο 8 παράγραφος 6	—
Άρθρο 8 παράγραφος 7	Άρθρο 8 παράγραφος 6
Άρθρο 9 παράγραφοι 1 έως 4	Άρθρο 9 παράγραφοι 1 έως 4
Άρθρο 9 παράγραφος 5	—
Άρθρο 9 παράγραφος 6	Άρθρο 9 παράγραφος 5
Άρθρο 9α	Άρθρο 10
Άρθρο 10	Άρθρο 11
Άρθρο 10α	Άρθρο 12
Άρθρο 11 παράγραφοι 1 και 2	Άρθρο 13 παράγραφοι 1 και 2
Άρθρο 11 παράγραφος 3 στοιχείο α)	Άρθρο 13 παράγραφος 3
Άρθρο 11 παράγραφος 3 στοιχείο β)	—
Άρθρο 11 παράγραφος 4	Άρθρο 13 παράγραφος 4
Άρθρο 11 παράγραφος 5	—
Άρθρο 11 παράγραφος 6	Άρθρο 13 παράγραφος 5 πρώτο εδάφιο
Άρθρο 11 παράγραφος 7	Άρθρο 13 παράγραφος 5 δεύτερο εδάφιο
Άρθρα 12 και 13	Άρθρα 14 και 15
Άρθρο 13α	Άρθρο 16
Άρθρα 14 και 15	Άρθρα 17 και 18
Άρθρο 16 σημείο 1	—
Άρθρο 16 σημείο 2	Άρθρο 19
Άρθρο 17 πρώτο εδάφιο	Άρθρο 20 παράγραφος 1
Άρθρο 17 δεύτερο, τρίτο, τέταρτο και πέμπτο εδάφιο	Άρθρο 20 παράγραφος 2

Οδηγία 79/112/ΕΟΚ	Παρούσα οδηγία
Άρθρο 18	—
Άρθρα 19, 20 και 21	Άρθρα 21, 22 και 23
Άρθρο 22 παράγραφοι 1, 2 και 3	—
Άρθρο 22 παράγραφος 4	Άρθρο 24
Άρθρο 23	—
Άρθρο 24	Άρθρο 25
Άρθρο 25	—
Άρθρο 26	—
—	Άρθρο 26
—	Άρθρο 27
—	Άρθρο 28
Παράρτημα I	Παράρτημα I
Παράρτημα II	Παράρτημα II
Παράρτημα III	Παράρτημα III
—	Παράρτημα IV
—	Παράρτημα V